

Passende beleggingsmix

Nu we weten hoe de risicovoorkeuren per leeftijdsgroep eruitzien, kunnen we bepalen welk beleggingsbeleid passend is. Daarvoor wordt doorgerekend wat een bepaald beleggingsbeleid betekent voor het verwachte pensioen van de deelnemers. Dat doen we in duizenden economische scenario's die De Nederlandsche Bank beschikbaar stelt voor dit soort berekeningen. Zo kunnen we zien of het betreffende beleggingsbeleid past bij de voorkeuren van onze deelnemers.

Beleggen doen we ook straks samen

Uw nieuwe pensioenregeling die in 2026 gaat gelden, is een zogenaemde 'solidaire premierregeling'. De sociale partners hebben deze regeling met elkaar afgesproken. In deze regeling wordt, net als nu, het pensioengeld voor alle deelnemers samen belegd. Zo kunnen we ook in de nieuwe regeling gebruikmaken van onze schaalgrootte. U heeft in deze regeling zelf geen beleggingskeuzes. Wel houden wij rekening met uw leeftijd: het rendement dat u in uw pensioenpot ontvangt, hangt af van onder andere uw leeftijd en de mate van risico die daarbij past: hoe jonger u bent, hoe meer risico wij voor u nemen. De komende tijd gaan we u verder informeren over de nieuwe pensioenregeling.

Nieuw pensioenstelsel

Het aanpassen van de pensioenregeling aan de nieuwe wettelijke regels voor pensioen vormde de aanleiding om het onderzoek uit te voeren. De hoge bereidheid om mee te doen aan het onderzoek toont aan dat dit onderwerp bij veel deelnemers leeft. We zagen dit ook terug in de vragen die zijn gesteld tijdens het onderzoek. Zo hoorden we bijvoorbeeld dat pensioenontvangers het spannend, of zelfs onwenselijk, vinden dat pensioen straks meer gaat bewegen dan nu. Daarvoor is het goed om te weten dat uw pensioenpot straks wel gaat bewegen, maar dat wij een aantal maatregelen nemen om de bewegingen te beperken én om verlagingen zoveel mogelijk te voorkomen. Op onze website www.philipspensioenfonds.nl/nieuwepensioenregels hebben wij veel vragen rond dit soort thema's gebundeld en voorzien van een antwoord. Ook vindt u daar korte uitlegvideo's waarin we steeds één vraag uitlichten.

Toezicht op de uitvoering van het risicopreferentieonderzoek

Wat u misschien niet weet: elk pensioenfonds staat onder toezicht van de Autoriteit Financiële Markten en De Nederlandsche Bank. Zij kijken kritisch mee of het risicopreferentieonderzoek op een goede manier is uitgevoerd en of het door het bestuur van het pensioenfonds vastgestelde beleggingsbeleid voldoende is onderbouwd met de resultaten van het onderzoek en

voldoende rekening houdt met deelnemerskenmerken en wetenschappelijke inzichten. En niet alleen deze externe toezichthouders kijken mee: ook vindt overleg plaats met het Verantwoordingsorgaan over de risicohouding. Hierin zijn belanghebbenden van Philips Pensioenfonds vertegenwoordigd: de pensioenopbouwers, de pensioenontvangers en de werkgevers.

Beleggingskeuzes gericht op 'Klimaatactie'

Philips Pensioenfonds houdt bij het beleggen van uw pensioengeld rekening met maatschappelijke aspecten, zoals milieu en mensenrechten. De manier waarop we dit doen ligt vast in ons beleid voor maatschappelijk verantwoord beleggen (MVB-beleid). Op grond van dit beleid houden we bij het samenstellen van de beleggingsportefeuille rekening met een aantal duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's). In eerdere edities van ons magazine hebben we aandacht besteed aan de doelen 'Goede gezondheid en welzijn' (SDG3) en 'Verantwoorde productie en consumptie' (SDG12). In dit artikel gaan we in op de manier waarop we beleggingskeuzes maken die bijdragen aan het ontwikkelingsdoel 'Klimaatactie' (SDG13).

13 KLIMAATACTIE

Ontwikkelingsdoel 13: 'Klimaatactie'

De Verenigde Naties hebben in totaal 17 duurzame ontwikkelingsdoelen geformuleerd, ook wel Sustainable Development Goals (SDG's) genoemd. Deze doelen zijn gericht op een eerlijke en duurzame wereld in 2030. De doelen geven wereldwijd richting aan uitdagingen zoals armoede, gezondheidszorg en de klimaatcrisis. 'Klimaatactie' (SDG13) is één van de doelen waar Philips Pensioenfonds rekening mee houdt bij het maken van beleggingskeuzes. Het uiteindelijke doel van 'Klimaatactie' is om dringende (of noodzakelijke) actie te ondernemen die de klimaatverandering en de impact daarvan tegengaat.

Langetermijnbeleid en uitdagingen

Klimaatverandering heeft verstrekende gevolgen voor de wereld en voor de economie. Het veranderende klimaat leidt tot fysieke veranderingen zoals stijging van de zeespiegel en meer extreem weer. Dit kan bijvoorbeeld zorgen voor schade aan infrastructuur en gevolgen hebben voor toeleveringsketens van bedrijven. Om klimaatverandering te beperken, is een energietransitie in gang gezet. Hiermee bedoelen we de overgang van fossiele energiebronnen (aardgas, aardolie, steenkool) naar duurzame energiebronnen (zon, wind). Effecten van het veranderende klimaat en de energietransitie staan hoog op politieke en maatschappelijke agenda's.

Afwegingen rondom deze thema's zijn vaak complex. Ter illustratie hiervan: als Pensioenfonds hebben we een langetermijnbeleid voor onze beleggingen. Bovendien kan de energietransitie niet van de ene op de andere dag plaatsvinden en bedrijven kunnen zich aanpassen over de tijd. Daarom kijken we bij het beoordelen van energiebedrijven niet alleen naar wat ze vandaag doen, maar ook naar de plannen voor de toekomst. Vanwege de genoemde complexiteit monitoren we onze beleggingskeuzes op het gebied van klimaat doorlopend en sturen deze bij waar nodig.

Hoe kiezen we beleggingen?

Van de duizenden bedrijven die in aanmerking komen voor onze aandelenportefeuille stellen wij op basis van verschillende databronnen vast in hoeverre zij een bijdrage leveren aan SDG13 'Klimaatactie'. Een externe, gespecialiseerde organisatie meet welk deel van de omzet van een bedrijf komt uit producten en diensten die bijdragen aan dit ontwikkelingsdoel. Zo wordt een selectie gemaakt van bedrijven die geschikt zijn als belegging gericht op SDG13. Daarnaast houden we bij de beleggingskeuzes rekening met vragen zoals:

- Hoe maakt het bedrijf de producten die het verkoopt? Past dat bij het duurzame ontwikkelingsdoel?
- Blijft het risico en het rendement van de beleggingen in aandelen in lijn met onze financiële ambitie?

Bedrijven waar we meer in beleggen

Sinds we in de aandelenportefeuille expliciet rekening houden met SDG13 (2021), zijn we binnen de energiesector meer gericht op bedrijven die actief zijn in hernieuwbare energie of elektrische oplossingen. Maar er zijn ook andere sectoren waarin goede beleggingsmogelijkheden te vinden zijn die aansluiten bij dit ontwikkelingsdoel. Denk daarbij aan aanpassingen van infrastructuur zoals het ophogen van dijken. In onderstaande voorbeelden zijn we bij de genoemde bedragen uitgegaan van de omvang van de totale aandelenportefeuille, begin april 2024 ongeveer € 4,2 miljard.

- Stantec is een consultancy bedrijf dat (project)advies geeft over het omgaan met klimaatverandering, zoals bij kusterosie. Stantec heeft inmiddels veel kennis en ervaring opgebouwd en draagt hiermee bij aan de meer infrastructuur-gerichte oplossingen van klimaateffecten. We beleggen nu € 4,4 miljoen in dit bedrijf, ten opzichte van € 455.000 vóór de aanpassing op basis van SDG's.
- Het Amerikaanse First Solar produceert zonnepanelen en legt zich toe op het onderhoud en de recycling van oude panelen. Ze hebben tot doel: een zo laag mogelijke CO2- en water footprint voor het hele productieproces. We beleggen nu € 8,6 miljoen in dit bedrijf, ten opzichte van € 808.000 vóór de aanpassing op basis van SDG's.

Afwegingen voor energiebedrijven

Voor beleggingen in fossiele energiebedrijven geldt het volgende beleid: Philips Pensioenfonds belegt niet in aandelen van bedrijven die een groot deel van hun omzet uit kolen en olie halen in verhouding tot hernieuwbare energie én daarnaast geen geloofwaardige plannen hebben om het bedrijf te verduurzamen. Deze bedrijven passen niet bij het voornemen om meer bij te dragen aan SDG13. De verhouding meten we door naar de omzet te kijken met het volgende criterium: het percentage omzet uit kolen en olie minus het percentage omzet uit hernieuwbare energie mag niet groter mag zijn dan 50%. Als dit wél zo is, beleggen we alleen in het bedrijf als er een goed onderbouwd plan ligt om te verduurzamen op de lange termijn. Dit betekent een goed onderbouwd en realistisch klimaatplan waarbij de CO2-uitstoot in lijn is met de tot nu toe bekende inzichten om de doelen in het Parijsakkoord te behalen. Om dit efficiënt te kunnen beoordelen, maakt het Fonds gebruik van data van een onderzoeksbureau. De plannen beoordelen we op basis van criteria van een onafhankelijk platform.

Waar we wél en niet (meer) in beleggen

In verband met bovenstaande uitgangspunten beleggen we op dit moment niet in de aandelen van de meeste grote 'oliemaatschappijen', zoals Exxon Mobil. Dit bedrijf haalt namelijk rond de 80% of meer van de omzet uit olie én heeft geen geloofwaardig plan voor de energietransitie. Als de komende jaren uit monitoring blijkt dat het bedrijf wel voldoet of als het een geloofwaardig plan heeft en uitvoert, zullen we er (weer) in beleggen. We beleggen wel in energiebedrijven als zij voldoende omzet uit hernieuwbare energie halen of als ze geloofwaardige plannen hebben om in de toekomst een duurzaam energiebedrijf te worden. Zo beleggen we bijvoorbeeld wel in Repsol en BP. 🌱

Wilt u weten meer weten over onze afwegingen?

Meer informatie over maatschappelijk verantwoord beleggen leest u op www.philipspensioenfonds.nl/mvb

“Het Pensioenfonds moet in het beleggingsbeleid rekening houden met de manier waarop bedrijven omgaan met klimaat en klimaatdoelstellingen”

Begin dit jaar organiseerden we een aantal deelnemersbijeenkomsten over Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB). Anita Joosten (Directeur Beleggingen) en Arian Borgers (Investment Manager) gaven een toelichting op het beleid en gingen in gesprek over afwegingen bij beleggingskeuzes die zijn gericht op duurzame ontwikkelingsdoelen. Deze ontwikkelingsdoelen zijn opgesteld door de Verenigde Naties en gericht op een duurzame wereld voor iedereen in 2030. Eén van de doelen is gekoppeld aan klimaatverandering. We vroegen vier van onze deelnemers hoe belangrijk zij het vinden dat het Pensioenfonds in het beleggingsbeleid rekening houdt met het klimaat en de klimaatdoelstellingen van de VN. In dit artikel leest u hun reacties.

Zep Kleijweg (26)

Functie: Scientist Electronics, Signify Research

“Naast de directe maatschappelijke invloed die bedrijven kunnen uitoefenen, worden in mijn ogen verduurzaming en andere maatschappelijke aspecten steeds belangrijker voor bedrijven om

relevant te blijven in hun markt. Als bedrijven vergelijkbare producten of diensten aanbieden, maakt steeds vaker de maatschappelijke houding van die bedrijven het verschil. Ik verwacht dat goed beleid op het gebied van duurzaamheid een steeds grotere rol gaat spelen in de keuze om al dan niet zaken te doen met bepaalde bedrijven. Bedrijven die dus vroeg en breed inzetten op een maatschappelijk verantwoorde bedrijfsvoering, kunnen in de toekomst een voorsprong krijgen op bedrijven die hier minder aandacht voor hebben. Daarom denk ik dat het niet alleen maatschappelijk belangrijk is, maar ook dat er goede rendementen behaald kunnen worden door te beleggen in bedrijven die meer aan verduurzaming doen dan hun concurrenten.”

Alexander Docters (60)

Functie: Repair Quality Engineer, Philips Medical

“Ik vind het belangrijk om verder te kijken dan mijn pensioen-inleg en ik verlang dan ook dat het Pensioenfonds dit ter harte neemt en uitvoert: het duurzaam beleggen van onze pensioen-

inleg is daarvoor een vereiste. Het wereldbeeld is veranderd en daar moeten we op inspelen als we voldoende dekking willen hebben. Daarbij vind ik dat we een morele verplichting hebben om ons geld goed en duurzaam te besteden en dat sluit volgens mij aan bij het traject dat ons Pensioenfonds inslaat. Het is goed om organisaties zoals de VN en NGO's te volgen in hun ideeën. Zo kan onze inleg een verschil maken door duurzame innovaties te ondersteunen en kunnen toekomstbestendige rendementen worden gewaarborgd. Dat Philips Pensioenfonds investeringen in fossiele grondstoffen vermindert, vind ik dan ook noodzakelijk en het sluit aan bij wat ik van mijn pensioenfonds verwacht.”

Cas Tuyn (61)

Laatste functie: Technisch Auteur & Back-end Developer

“Gedurende ons werkzame leven zetten we ongeveer 25% van ons loon opzij voor later, voor ons pensioen. Een gigantisch bedrag, waarvan je hoopt dat daar verantwoord mee wordt

omgegaan. Helaas hebben maatschappelijke organisaties ook ontdekt dat je met al dat ingelegde geld van deelnemers druk kunt uitoefenen. Via suggestieve enquêtes is de indruk gewekt dat pensioendeelnemers niets liever doen dan de wereld veranderen, ook als dat 'eventueel' minder pensioen oplevert. Maar pensioendeelnemers zoals ik willen gewoon een welvaartsvast pensioen, en verwachten dat hun pensioenfonds daar zorg voor draagt. Zodra pensioenfondsen sectoren gaan mijden waar hoge rendementen te verwachten zijn, treedt er per definitie verlies op. Zo kent de energiesector – waaronder olie en gas – grote winsten en ook de defensie-industrie doet het nu zeer goed. Daarbij kampen de alternatieve 'groene' beleggingen met overcapaciteit, er is simpelweg al te veel zon- en windenergie geïnstalleerd. De oplossing is een terugkeer naar de enige taak van de pensioenfondsen: beleggen voor rendement. Dit gaat volgens mij het beste door een index volgend beleggingsbeleid te voeren, zonder woke invloeden.”

Aleksandar Ševo (56)

Functie: Scientist Architect, Signify Research

“Ik vind het klimaat belangrijk en geloof dat pensioenfondsen grote invloed hebben op bedrijven, omdat ze veel geld kunnen beleggen. Het beoordelen van bedrijven vind ik lastig. Zo vind ik elektrische auto's

helemaal niet milieuvriendelijk, omdat stroom vaak uit fossiele brandstoffen komt en lithium dat nodig is voor de accu's veel schade veroorzaakt tijdens de productie. Verder kan een bedrijf er op het eerste oog groen 'uitzien', als de CO2-uitstoot gecompenseerd wordt door bijvoorbeeld certificaten aan te kopen. Aan de andere kant: het klimaat wordt door veel meer factoren beïnvloed dan alleen fossiele brandstoffen. Roekeloos kappen in de Amazone jungle om palmolie te produceren vind ik nog erger. Ik denk dat bedrijven die vooral winst-gedreven zijn, deze winst ook koste wat kost willen behalen. Dat zal anders zijn bij bedrijven die meer nadruk leggen op milieu en sociale aspecten. Als ik moest kiezen, dan zou ik eerder gaan voor minder rendement voor mijn Pensioenfonds om menselijke en milieuaspecten te bevorderen.”

Welke afwegingen maken wij als het gaat om klimaat en klimaatdoelstellingen?

In ons beleggingsbeleid houden we rekening met maatschappelijke aspecten, zoals milieu, arbeids- en mensenrechten. Bij het samenstellen van de portefeuille speelt het klimaat om twee redenen een rol. Ten eerste spelen duurzaamheidsrisico's zoals klimaatverandering een rol bij beleggingsbeslissingen omdat deze van invloed zijn op de waarde van beleggingen. Ten tweede kijken we naar de manier waarop bedrijven bijdragen aan een aantal duurzame ontwikkelingsdoelen vanuit de VN. Zo beleggen we meer in bedrijven die bijdragen aan hernieuwbare energie of klimaatoplossingen. We beleggen niet meer in bedrijven die een groot deel van hun omzet uit fossiele brandstoffen halen en geen geloofwaardige plannen hebben om op de lange termijn te verduurzamen. In bedrijven die wél gedegen verduurzamingsplannen hebben voor de toekomst, beleggen we nog steeds. Tot slot zijn wij ervan overtuigd dat de manier waarop wij MVB invullen prima samengaat met onze financiële ambitie.

Philips Pensioenfonds sluit beleggingen in bedrijven die controversiële wapens (zoals clusterbommen en landmijnen) produceren uit. In bedrijven die andere wapens produceren, wordt wel belegd.